

02-775/3
06.12.19

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

Институција/ Претпријатие/ Организација:

Агенција за енергетика на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Агенција за енергетика)

Период: 2020 година

Вкупна вредност: 13.507.000,00 денари

(Предлог-Буџет на Република Македонија за 2020 година)

Вовед

Основна дејност

Согласно Законот за енергетика (Службен весник на Република Македонија бр. 16/11, 136/11, 79/13, 164/13, 41/14, 151/14, 96/18 и 96/19) и Предлог Законот за енергетска ефикасност, Агенцијата за енергетика дава поддршка во оперативно спроведување на националните стратегии и акциони планови во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија.

Мисија

Мисија на Агенцијата за енергетика е да го поддржува спроведувањето на енергетската политика на Владата на Република Северна Македонија преку учество во подготовка на енергетски стратегии, развојни планови и програми, прибирање и обработка на податоци и подготовка на извештаи, поттикнување на воведување на мерки за енергетската ефикасност и создавање на услови за зголемено користење на обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија.

Визија

Агенцијата за енергетика има цел да стане централна национална институција за спроведување, следење и анализирање на ефектите од спроведените мерки и активности дефинирани во енергетската политика на Владата на Република Северна Македонија, за зголемување на енергетска ефикасност и искористување на обновливите извори на енергија.

Цели

- Енергетска заштеда од 9% до 2020 година од просечната годишна енергетска потрошувачка на финална енергија во периодот 2002 до 2006 година.,
- Процентуалното учество на обновливите извори на енергија во бруто-финалната потрошувачка на енергија до 2020 година треба да изнесува 23%.
- Процентуалното учество на обновливите извори на енергија во финалната потрошувачка на енергија во транспортот до 2020 година треба да изнесува 10%.

Законска рамка

- Закон за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија” број 62/05 41/14 и 83/18);
- Закон за енергетика (Службен весник на Република Македонија бр. 16/11, 136/11, 79/13, 164/13, 41/14, 151/14 и 96/18);
- *Предлог Закон за енергетска ефикасност (во Собраниска процедура, се очекува донесување до крајот на 2019 година);*
- Правилник за обновливи извори на енергија („Службен весник на Република Северна Македонија” број 112/19 и 240/19);
- Одлуката за вкупна инсталирана моќност на повластени производители на електрична енергија („Службен весник на Република Македонија” број 29/19);
- Уредбата за мерки за поддршка на производството на електрична енергија од обновливи извори на енергија („Службен весник на Република Македонија” број 29/19);
- Правилникот за енергетска контрола („Службен весник на Република Северна Македонија” број 94/2013 и 18/2015) и
- Уредбата за индикативни цели за заштеда на енергија во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија” број 112/2011).
- Одлука за националните задолжителни цели за учеството на енергија произведена од обновливи извори во бруто-финалната потрошувачка на енергија и за учеството на енергија произведена од обновливи извори во финалната потрошувачка на енергија во транспортот („Службен весник на Република Северна Македонија” број 29/2019).

Надлежности

Согласно Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Агенцијата дава Поддршката во спроведувањето на енергетската политика преку:

- Подготовка на среднорочни и долгорочни стратегии и развојни планови;
- Подготовка на долгорочни и краткорочни програми;

- Енергетска ефикасност (ЕЕ) и користење на обновливи енергетски извори (ОЕИ);
- Подготвителни и координативни активности за имплементација на инвестициони проекти;
- Регионална соработка и координација на регионални проекти;
- Подготовка на предлози на законски, подзаконски акти и технички прописи, од областа на енергетиката и
- Извршува и други активности од областа на енергетиката, утврдени со закон.

Согласно Законот за енергетика, Агенцијата е надлежна за;

- Донесува решение за издавање гаранции за потекло;
- Водење регистар на издадени, пренесени и одземени гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија;
- Донесува Тарифник за надоместоци кои ги наплаќа;
- Донесува решение за одобрување на мерење на потенцијалот на ветерот за производство на електрична енергија;
- Води евиденција на издадени одобренија за мерење на потенцијалот на ветерот за производство на електрична енергија;
- Донесува решение за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издава потврда дека електроцентралата која произведува електрична енергија од обновливи извори е изградена и дека ги исполнува условите утврдени со Законот за енергетика и прописите донесени врз основа на овој закон и
- Води регистар на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија.

Согласно нацрт Законот за енергетска ефикасност (кој е во собраниска процедура за донесување), Агенцијата е надлежна за :

- Предлагање на мерки за реализација на политиките на енергетската ефикасност;
- Поднесување на иницијативи, како и предлагање и координирање на студии и проекти за подобрување на енергетска ефикасност;
- Давање на стручна поддршка при подготовка на подзаконски акти кои произлегуваат од овој закон;
- Спроведување на анализи за утврдување на предлог-цели за енергетска ефикасност на ниво на Република Северна Македонија;

- Давање на стручна поддршка при подготовката на НАПЕЕ;
- Следење и известување за спроведувањето на НАПЕЕ;
- Издавање на решенија за избор на правни лица за спроведување на обуки за енергетски контролори и обуки усовршување на енергетски контролори, како и следење на нивната работа;
- Изработка на програма за обука за енергетски контролори и програма за обука за усовршување на енергетски контролори;
- Давање на стручна поддршка на единиците на локална самоуправа или други државни органи при изработка на програми и мерки за подобрување на енергетската ефикасност;
- Воспоставување, управување, одржување и надградување на информацискиот систем за следење и управување со потрошувачката на енергија кај лицата од јавниот сектор, како и спроведување на обуки за назначени лица;
- Воспоставување, управување, одржување и надградување на електронска алатка за следење и верификација достапна на интернет, како и спроведување на обуки за назначени лица и
- Вршење на други работи согласно одредбите на овој закон.

План на активности кои ќе се извршуваат во 2020 година

- Усогласување на Законот за основање на Агенцијата за енергетика со Законот за енергетика и Предлог Законот за енергетска ефикасност, кој треба да се донесе до крајот на 2019 година;
- Целосна примена на одредбите кои се однесуваат на Агенцијата за енергетика, од Законот за енергетика, Предлог Законот за енергетска ефикасност и сите подзаконските акти кои ќе произлезат од истите;
- Издавање, пренесување и одземање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и од високоефикасни комбинирани постројки и водење на регистри за издадени, пренесени, укинати и одземени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и високоефикасни комбинирани постројки;
- Издавање одобрување за мерење на потенцијалот на ветерната енергија и води евиденција на издадени одобрувања;
- Издавање потврди по барање на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија во постапката за издавање на решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, да дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталирана моќност;
- Донесува решение за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија и води регистар на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;

- Издавање на мислење по предлог-програми за енергетска ефикасност на единиците за локалната самоуправа за период од три години, со цел истите да бидат донесени од советите на единиците на локалната самоуправа;
- Изготвување на извештај за усогласеноста на програмите за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа за период од три години со Стратегијата за енергетска ефикасност на Република Македонија и Акциониот план за енергетска ефикасност на Република Македонија и изготвување на збирен извештај врз основа на доставените годишни планови на единиците на локалната самоуправа;
- Организирање на локални промотивно-едукативни настани и работни состаноци со единиците на локалната самоуправа кои имаат добиено позитивно мислење по програмите за енергетска ефикасност за период од три години, со цел редовно следење на спроведувањето на мерките и активностите од програмите и годишните планови за енергетска ефикасност;
- Обезбедување на поддршка на единиците на локалната самоуправа кои немаат капацитет самостојно и навремено да ги подготват програмите за енергетска ефикасност и годишните планови со цел дефинирање на приоритетните мерки за енергетска ефикасност и обезбедување на информации за можно финасирање, кофинансирање и расположиви донации за реализација на програмите;
- Учество во подготовката на четвртиот Акционен план за енергетска ефикасност за период 2019-2021 година;
- Редовно следење над спроведувањето на мерките и активностите предложени со Акционите планови за енергетска ефикасност и исполнување на динамиката за постигнување на индикативните цели за заштеди на енергија;
- Подготвување на програми за обука и програми за усовршување на енергетските контролори во зградите и во згради или група на згради, индустриски процеси или постројки, или во јавни или приватни услужни дејности;
- Објавување на два јавни повика и донесување на решенија за избор на правни лица за спроведување на обуки и обуки за усовршување за енергетски контролори во згради или група на згради, индустриски процеси или постројки, или во јавни или приватни услужни дејности, води евиденција на избраните правни лица;
- Следење на квалитетот на обуките за енергетски контролори;
- Промовирање на придобивките и барањата за висококвалитетни енергетски контроли и системи за управување со енергијата;
- Следење на воспоставувањето на системите за управување со енергијата кај големите трговци и комерцијалниот сектор;
- Развивање на програми за поттикнување за вршење на енергетски контроли на малите и средните претпријатија;
- Издавање на потврди за исполнувањето на обврските на големите трговци за извршување на енергетска контрола или воведување на систем за управување со енергија;
- Утврдување на квалитетот на извршената енергетска контрола и издадените енергетски сертификати на згради и уреди за греење и ладење;

- Продолжување на кампањата за мерење на потенцијалот на ветерна енергија на едно постоечко и две нови мерни места;
- Воспоставување на информациониот систем за следење и управување со потрошувачката на енергија во јавниот сектор;
- Воспоставување на Мониторинг верификациона платформа за следење на мерките за подобрување на енергетската ефикасност;
- Адекватна обука на вработените со цел за успешна обработка на енергетските статистички податоци, од произведувачите и потрошувачите на електрична енергија, енергетските институции, единиците на локалната самоуправа, домаќинствата, комерцијалниот, индустрискиот и транспортниот сектор и
- Изготвување на извештаи до Министерството за економија и Владата на Република Северна Македонија за следење на ефектите од применетите мерки за зголемување на енергетската ефикасност, извршени енергетски контроли, издадени сертификати за енергетски карактеристики на згради и други статистички енергетски извештаи.

Со донесување на Законот за енергетска ефикасност реално очекуваме дека дел од вработените во 2020 година ќе бидат целосно или делумно ангажирани и во работните групи за подготовка на следната подзаконска легислатива која произлегува од предметниот Закон:

- Правилник со кој детално се пропишува содржината и формата на програмите за енергетска ефикасност кои ги донесуваат единиците на локалната самоуправа, начинот на изработка, содржината и формата на годишниот план кои ги донесуваат единиците на локалната самоуправа;
- Правилник за информациски систем за следење и управување со потрошувачката на енергија кај субјектите од јавниот сектор;
- Правилник за МВП- Мониторинг Верификациона Платформа;
- Правилник за енергетска контрола на големите трговци;
- Правилник за ВЕКП-високоефикасни комбинирани постројки;
- Правилник за енергетски карактеристики на зградите;
- Правилник за енергетска контрола на згради;
- Правилник со кој подетално се уредуваат постапките за воспоставување и функционирање на системот за верификација, како и начинот на водење на регистарот на сертификатите за енергетски карактеристики на зградите;
- Правилник за означување на потрошувачката на енергија и другите ресурси за производите што користат енергија;
- Програма за обука и усовршување на енергетски контролори на големите трговци;
- Програма за обука и усовршување на енергетски контролори на згради;
- Упатство за применливите постапки и методологии за пресметка (за подготовка на годишните извештаи за енергетското управување и енергетските карактеристики на зградите и градежните единици);
- Упатство за минимални технички критериуми и параметри кои треба да се почитуваат од договорните страни при спроведување на јавните набавки;

- Упатство за насоки и инструкции во врска со договорите на енергетските услуги постапка за избор на ЕСКО, модели на студии за јавно-приватно партнерство и други прашања во врска со ЕСКО претпријатијата во Република Македонија и ;
- Измена на Тарифникот за надомест за издавање на гаранции за потекло на произведена електрична енергија од обновливи извори на енергија и високоефикасни комбинирани постројки.

Донаторски проекти

Проект за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија

Проектот за воспоставување на база на податоци за ветерна енергија, финансиран од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море, Агенцијата за енергетика продолжува да го спроведува во соработка со ФЕИТ-Факултет за електротехника и информациски технологии-Скопје според Договор склучен во 2019 година.

Проект за енергетска ефикасност во индустрискиот сектор

Агенцијата за енергетика во период од 2016 до денес, учествува во реализација на Проектот за енергетска ефикасност во индустрискиот сектор, финансиран од УНИДО и ГЕФ, а спроведуван од РЕЦ- Скопје, во соработка со Министерството за економија, Министерството за животна средина и просторно планирање, Агенцијата за енергетика и Македонската Банка за поддршка на развојот.

Со донесување на новиот Закон за енергетска ефикасност, каде се посветува огромно внимание на индустрискиот сектор, очекуваме сериозни активности на Агенцијата за целосна реализација на целите на проектот дефинирани во трите проектни компоненти: подготовка, донесување и примена на регулативата во областа на енергетската ефикасност во индустрискиот сектор, обука на енергетски менаџери во индустријата и кофинансирање на проекти за зголемување на енергетската ефикасност во индустријата со воведување на ИСО 50001 – стандард за управување со енергијата.

Во рамките на проектот кој ќе трае до крајот на 2020 година, треба да се воспостави web платформа за управување со енергија во индустрискиот сектор која ќе ја управува и одржува Агенцијата.

Рокови

Извршувањето на активностите на Агенцијата за енергетика се прецизно утврдени во наведената законска рамка и подзаконски акти и истите целосно ќе се спроведуваат во 2020 година.

Новите надлежности кои произлегуваат од Предлог Законот за енергетска ефикасност ќе зависат од исполнување на предвидениот рок за негово донесување (крај на 2019 година), Агенцијата за енергетика ќе ги спроведе во роковите за донесување на бројните подзаконски акти, правилници и упатства кои се прецизно утврдени во законот како и навремено спроведување на новопроизлезените обврски и работни задачи.

Индикатори

Исполнување на националните цели за заштеда на енергија и искористувањето на обновливите извори на енергија се основи индикатори за успешноста на работењето на Агенцијата за енергетика.

Мерливоста на овие индикатори покрај утврдениот процент во вкупната потрошувачка на енергија, ќе се мери и со бројот на:

- Издадени мислења по поднесените тригодишни програми за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа;
- Издадени решение за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издадени потврди за исполнување на условите дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталирана моќност, како услов за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издадени одобренија за мерење на ветерна енергија;
- Издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија;
- Издадени гаранции за високоефикасни комбинирани постројки;
- Изготвени извештаи за усогласеноста на програмите за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа за период од три години со Стратегијата за енергетска ефикасност на Република Македонија и Акциониот план за енергетска ефикасност на Република Македонија и изготвен збирен извештај врз основа на доставените годишни планови на единиците на локалната самоуправа,;
- Издадени потврди за исполнувањето на обврските на големите трговци за извршување на енергетска контрола или воведување на систем за управување со енергија и
- Изготвен извештај до Министерството за економија и Владата на Република Северна Македонија за следење на ефектите од применетите мерки за зголемување на енергетската ефикасност, извршени енергетски контроли, издадени сертификати за енергетски карактеристики на згради и други статистички енергетски извештаи.

Носители на активностите

Според постоечката систематизација, во која се систематизирани 15 работни места, Агенцијата за енергетика своите обврски ги извршува со 12 вработени во три одделенија:

- Одделение за финансиски прашања (еден извршител-советник)
- Одделение за административно-правни прашања (еден раководител и 4 советника)
- Одделение за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија (2 советника , 4 помлади соработници и еден помлад референт).

Врз основа на Извештајот од Функционалната анализа на Агенцијата за енергетика, спроведена во 2019 година, ќе се подготват и усвојат нови акти за систематизација и организација кои ќе бидат во насока на подобрување на поставеноста, пополнување на раководните места, нови вработувања со цел поефикасно извршување на работните задачи.

Потребни финансиски средства за реализација на Програмата

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2020 година, раздел 10001-Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31-Агенција за енергетика, се планирани средства на сметките: 630-приходи на основен буџет во износ од 8.917.000,00 денари, 631- приходи од услуги на буџетски органи во износ од 3.750.000,00 денари и на 785-приходи од донации во износ од 840.000,00 денари, со што вкупните планирани средства за реализација на Програмата за работа за 2020 година изнесуваат 13.507.000,00 денари.

СПЕЦИФИРА НИ ПРИХОДИ	Квартал 1 во 000 денари				Квартал 2 во 000 денари				Квартал 3 во 000 денари				Квартал 4 во 000 денари				Будет 2020 во 000 денари
	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	
Приходи- Работите кои ги извршува Агенцијата за енергетика во својата дејност, ги врши на непрофитна основа																	
1	Приход од с/ка 630	2.455		1.878		2.305		1.688		2.204		1.687		1.953		2.110	8.917
<i>Средства кои се обезбедуваат од тековен буџет за 2020 година на Република Северна Македонија</i>																	
2	Приход од с/ка 631	1.250		47		1.150		20		750		21		600		491	3.750
<i>Средства кои се пренесуваат од претходни години од издадени потврди по барање на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија во постапката за издавање на решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија</i>																	
3	Приход од с/ка 785- донации	440	0	0	0	400	0	0	0	0	0	92	0	0	0	183	840
<i>Средствата се обезбедени од донацијата од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море за реализација на проектот за мерење на потенцијалот на ветерната енергија</i>																	
4	Вк. оперативни приходи (1+2+3+4+5)	4.145		1.925		3.855		1.708		2.954		1.800		2.553		2.784	13.507

СПЕЦИФИРА НИ РАСХОДИ	Квартал 1 во 000 денари				Квартал 2 во 000 денари				Квартал 3 во 000 денари				Квартал 4 во 000 денари				
	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	План 2020	Реал 2020	Реализација 2019	Пл / Ре 2020	
Расходи од 630																	
<i>*Описот на трошокот е за планот на годишно ниво за 2020 година</i>																	
1	с/ка 420 патни трошоци	100		95		100		84		100		15		50		138	350
<i>-- планирани се службени патувања на работните за учество на обуки и учество на состаноци во Енергетска заедница, UNECE и др.</i>																	
2	с/ка 421 комун. услуги	150		195		150		72		150		76		150		230	600

<i>Потребата на средства е за покривање на сите расходи кои настануваат при тековното работење на АЕРМ, а се однесуваат на струја, вода, губретарина, топлификација, трошоци за фиксен и мобилен телефон, регистрација на моторни возила (3 службени возила), транспорт на луѓе.</i>															
3	с/ка423 мат. сите. Иив..	50		3		50		7		50		28		50	150
<i>Планирано за канцелариски материјали, материјали за АОП, трошоци за средства за хигиена за одржување на деловниот простор на АЕРМ, годишна претплата за списанија, весници и други изданија за користење од страна на вработените како и средства за други материјали</i>															
4	с/ка424 поп.тек.оддрж.	300		28		200		77		100		36		59	600
<i>Потребни се средства за поправка и одржување на хардверска и софтверска опрема, софтвер за архивско, сметководствено и благајничко работење, поправка и одржување на службени возила, поправка и одржување на мерните столбови</i>															
5	с/ка 425 дог.услуги	300		318		300		146		300		234		300	1.200
<i>Потребни се средства за исплата на членовите од Управниот одбор, печатарски услуги, преведувачки услуги, изнајмување на сервер за имплементација на информацискиот систем, како и консултантски услуги за имплементација на новиот Закон за енергетска ефикасност согласно доделените надлежности</i>															
6	с/ка 426 др.тек.расходи	100		38		50		42		50		48		1	200
<i>Предвидени се расходи за репрезентација за организирање на настани и други промотивни активности, трошоци за објавување на огласи, службени ручеци/вечери при посета на странски делегации, други оперативни расходи и средства за учество на семинари и конференции</i>															
	Вк. расходи с/ка 630	1.000		671		850		428		750		473		500	3.100
7	Расходи с/ка 631														
8	с/ка 420 патни трошоци	150		47		150		20		150		150		26	600
<i>Средства за патувања, патарини, паркинг и сл. во земјата и странство (нема исплата на дневници во земјата).</i>															
9	с/ка 421 комуц. услуги	50				50									100
<i>Средства за комуналии (водовод и канализација, губретарина)</i>															
10	с/ка423 мат. сите. Иив..														0
<i>Средства за канцелариски потрошен материјали, списанија и весници</i>															
11	с/ка424 поп.тек.оддрж	200				100				100					400
<i>Средства за одржување на софтверот за сметководство, архива, благајна</i>															
12	с/ка 425 дог.услуги	800				800				500				450	2.550
<i>Средства за договорни услуги, консултантски услуги</i>															
13	с/ка 426 др.тек.расходи	50				50						21			42
															100

Средства за репрезентација																
13	с/ка 480 купување на опрема														300	
Средства за купување информатичка опрема																
13	с/ка 483 купување на мебел														122	
Средства за купување на канцелариски мебел																
	Вкупно расходи 631	1.250		47		1.150		20		750		21		600	490	3.750
Расходи 785																
14	с/ка 425 дог.услуги	440				400						92			183	840
Средства од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море за финансирање на мерната кампања за ветерпа енергија																
	Вкупно расходи	2.690				2.400				1.500				1.100		7.690
15	ТРОШОЦИ ЗА ПЛАТИ И ПРИДОНЕСИ	1.455				1.455				1454				1.453		5.817
	ПРОСЕЧЕН БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ	13				13				13				13		13

Скопје, 27.12.2019 година

Претседател на Управен Одбор

Блерим Укали

